

2018-08-27

Dnr SN/2018:328

Referens

Anija Johansson, samordnare våld i nära relation samt hedersrelaterat våld och förtryck

Mottagare

Socialnämnden
Socialdepartementet

Jennifer Gavin, förvaltningsjurist

Remissvar av betänkandet: Att bryta ett våldsamt beteende - återfallsförebyggande insatser för män som utsätter närstående för våld, SOU 2018:37, Dnr S2018/03375/JÅM**Förslag till beslut**

Socialnämnden antar förslaget till svar som sitt eget och överlämnar det till Socialdepartementet.

Sammanfattning

Socialdepartementet har begärt remissvar från Botkyrka kommun. Kommunledningsförvaltningen har uppdragit socialnämnden att till Socialdepartementet inkomma med ett remissvar. Svaret ska vara Socialdepartementet tillhanda senast den 12 oktober 2018.

Socialnämnden ställer sig i huvudsak positiv till betänkandet som är i linje med det nationella arbetet för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor och överlämnar i denna skrivelse sina synpunkter på betänkandet.

Ärendet

Regeringen har givit en särskild utredare i uppdrag att se över arbetet med återfallsförebyggande insatser för män som utsätter närstående för våld. Utredningen har tittat närmare på hur det återfallsförebyggande arbetet för män som utsätter närstående ser ut idag och hur det kan förbättras.

Utredningen föreslår att det i socialtjänstlagen ska införas ett uttryckligt ansvar för socialnämnden att tillhandahålla insatser för personer som utsatt närstående för våld. Syftet med en sådan bestämmelse är att våldsutövare ska kunna erbjudas insatser som kan bidra till att de slutar att använda våld. För att utveckla och samordna arbetet med insatser till våldsutövare föreslås det inrättas ett centrum för samordning och kunskapsutveckling för insatser och behandling till personer som utsätter närstående för våld. Detta centrum bör, enligt förslaget, inrättas hos Socialstyrelsen. Vidare ges Polismyndigheten i uppdrag att ta fram riktlinjer för hur socialtjänsten ska underrättas om att en våldsutövande person har behov av hjälp.

2018-08-27

Dnr SN/2018:328

Utredningen föreslår att det uttryckligen i lagtexten bör införas en möjlighet att vid behov medverka till att en samordnad individuell plan enligt socialtjänstlagen upprättas för personer som befinner sig under en straffverkställighet.

Vidare föreslår utredningen att det bör införas en ny sekretessbrytande regel som ger socialtjänsten möjlighet att lämna uppgifter om en enskild till polisen om det finns risk för att den enskilde kommer att begå brott som avses i 3, 4 eller 6 kap. brottsbalken och för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år.

Socialnämndens synpunkter på förslaget

Socialnämnden anser att många förslag i betänkandet är nödvändiga och att det är positivt att sakfrågan närmare regleras och uppmärksammas i lagstiftningen. Socialnämnden anser att det är av största vikt att sakområdet mäns våld mot kvinnor samordnas och att den föreslagna regleringen bidrar till en tydlighet i socialnämndens ansvar, vilket bidrar till tydlighet och enhetlighet nationellt gällande det stöd och den hjälp som erbjuds män som utsätter närstående för våld.

Förslaget om tydliggörande av socialnämndens ansvar

Utredningen föreslår att det i socialtjänstlagen ska införas ett uttryckligt ansvar för socialnämnden att tillhandahålla insatser för personer som utsatt närstående för våld. Syftet med en sådan bestämmelse är att våldsutövare ska kunna erbjudas insatser som kan bidra till att de slutar att använda våld.

Kommunen har alltid det yttersta ansvaret för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver.¹ Enligt socialtjänstlagens 5 kap. finns särskilda bestämmelser för olika grupper. Bland annat stadgas ett ansvar för socialnämnden att särskilt beakta att kvinnor och barn som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp. Det saknas idag en uttrycklig bestämmelse om motsvarande ansvar för våldsutövare.

Botkyrka kommun erbjuder redan idag insatser för våldsutövare. Under en längre tid har insatser erbjudits till våldsutövande föräldrar men arbetet håller även på att utvecklas till att omfatta våldsutövare utan barn. Socialnämnden tillstyrker förslaget att i socialtjänstlagen införa ett uttryckligt ansvar att erbjuda insatser för våldsutövare. Regleringen bidrar till tydlighet och i förlängningen även till en enhetlig tillämpning nationellt.

¹ Jfr. 2 kap. 1 § och 2 a kap. 1 § SoL

2018-08-27

Dnr SN/2018:328

Boende för våldsutövare

Utredningen föreslår att våldsutövare som bor tillsammans med de våldsutsatta bör erbjudas tillfälliga boenden av kommunen i de fall det är lämpligt. I betänkandet föreslås kommunerna se över olika modeller för att kunna erbjuda tillfälliga boendelösningar för våldsutövare.

Botkyrka kommun erbjuder i vissa fall tillfälliga boenden för våldsutövare. Precis som det belyses i utredningen är Botkyrka kommuns erfarenhet att denna lösning, av säkerhetsskäl, enbart är lämplig i vissa fall och att det i de fallen ofta är svårt att få till stånd en flytt då den våldsutövande sällan har viljan att ta emot en sådan boendelösning. Således menar socialnämnden i Botkyrka att ambitionen att erbjuda våldsutövare är god men att det med dagens lagstiftning är svårt att få till stånd.

Centrum för samordning och kunskapsutveckling kring förändringsarbete med våldsutövanare ska inrättas hos Socialstyrelsen

I utredningen föreslås Socialstyrelsen ges i uppdrag att inrätta ett centrum för samordning och kunskapsutveckling för insatser till och behandling för personer som utsätter närstående för våld. Inom ramen för detta centrum ska bland annat en modell för specialiserade mottagningar för våld mot närstående inrättas, vidare ska centrumet utveckla och förvalta behandlingsprogram för personer som utsätter närstående för våld, ansvara för uppföljning och utvärdering av insatser och behandling för våldsutövare mm.

Socialnämnden anser att tanken med inrättandet av ett centrum för samordning och kunskapsutveckling inom området är god. Socialnämnden anser dock att det är otydligt varför centret föreslås ligga under Socialstyrelsen och hur centret ska uppfylla uppdraget. Även om inrättandet av ett centrum tjänar ett syfte i arbetet mot mäns våld mot kvinnor anser socialnämnden att uppdraget bör tydliggöras ytterligare. Det bör även övervägas om möjligheter finns för att sammanhållet centrum för både våldsutövare och våldsutsatta vuxna och barn.

En ny sekretessbrytande bestämmelse

En ny sekretessbrytande bestämmelse föreslås införas i offentlighet- och sekretesslagen. Bestämmelsen ska ge socialnämnden en möjlighet att lämna uppgifter om en enskild till polisen om det finns risk för att den enskilde kommer att begå brott som avses i 3, 4 eller 6 kap. brottsbalken och för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år. Socialnämnden tillstyrker förslaget och menar att det är förenligt med socialtjänstsekretessens syfte att föreskriva en möjlighet och att en skyldighet inte är nödvändig för att uppfylla syftet med bestämmelsen.

2018-08-27

Dnr SN/2018:328

Finansiering

Förslaget innebär en utökning av regleringen i socialtjänstlagen och en ambitionshöjning genom att den nya formuleringen i 5 kap. 11 § innebär att även kommuner som ännu inte arbetar med insatser till våldsutövare ska börja med detta. Utredningen anser att staten bör bidra med finansiering till de kommuner som har svårt att leva upp till de åtaganden som har med sådant arbete att göra. Socialnämnden menar att det rent praktiskt kan finnas svårigheter att peka ut vilka kommuner som enligt förslaget ska tilldelas denna finansiering. Socialnämnden skulle istället förorda en mer generell finansiering till landets kommuner.

Marie Lundquist
Socialchef

Expedieras till
Socialdepartementet